

CEFTA - PROTOCOLUL ADIȚIONAL 6 PRIVIND COMERȚUL CU SERVICII

Informații generale
pentru companii

Co-funded by
the European Union

Prin intermediul Protocolului adițional 6 (PA6) aria CEFTA se extinde la comerțul cu servicii, care completează comerțul cu bunuri industriale și agroalimentare.

Protocolul a fost adoptat în cadrul reuniunii Comitetului Mixt de la Tirana în decembrie 2019 și a intrat în vigoare la 11 ianuarie 2021.

CE ACOPERĂ PA6?

CEFTA cuprinde Balcanii de Vest și Moldova, o piață consolidată de aproximativ 20 de milioane de consumatori și o economie de aproximativ 120 de miliarde de dolari.

Toate companiile care lucrează în sectoarele de servicii și care doresc să presteze serviciile sale pe alte piețe CEFTA pot beneficia nemijlocit de PA6.

Prestarea unui serviciu poate fi efectuat în unul dintre următoarele moduri:

1. **Direct** - atunci când un furnizor dintr-o Parte a CEFTA prestează un serviciu consumatorilor dintr-o altă Parte a CEFTA (de exemplu, filme difuzate pe platforme online, traducerea documentelor trimise electronic)
2. Când un **consumator călătorește** dintr-o Parte a CEFTA în alta Parte a CEFTA pentru a primi un serviciu (un turist care folosește serviciile hoteliere sau un pacient care primește un serviciu medical)
3. Când un furnizor de servicii dintr-o Parte a CEFTA **înregistrează o companie sau o sucursală** într-o altă Parte a CEFTA pentru a furniza servicii la nivel local (de exemplu, o bancă deschide o filială sau o agenție de comunicații deschide o sucursală locală pentru a oferi servicii clienților locali)
4. Când un furnizor dintr-o Parte a CEFTA își **trimite temporar personalul/ angajații** să presteze servicii unei alte Părți a CEFTA (de exemplu, o companie de construcții care își trimite inginerii și muncitorii să construiască o casă, o trupă muzicală care participă la un festival)

CARE SUNT BENEFICIILE PA6?

PA6 prevede obligația Părților de a elimina restricțiile existente și este o garanție că aceste restricții nu vor fi introduse în viitor.

Restricțiile se pot referi la **accesul pe piață** prin limitarea următoarelor categorii:

- Numărul furnizorilor de servicii
- Valoarea serviciului
- Numărul de tranzacții sau altă formă de producție
- Numărul de persoane fizice care pot fi angajate în furnizarea de servicii
- Tipul de entitate juridică sau societate mixtă
- Participarea capitalului la gestionarea și acțiunile companiilor autohtone

acestea pot fi în formă de prag maxim sau minim, cote, teste a necesităților economice etc.

Restricțiile se pot referi la **discriminarea** companiilor din regiune în comparație cu concurenții lor locali, cum ar fi plăți și taxe diferite, cerința de experiență anterioară pe piața locală sau reședința locală.

EXCEPȚII

Anexa 3 din PA6 enumeră toate angajamentele și eventualele scutiri. Acestea se pot referi la sector, modul de furnizare a serviciilor și tipul de restricție (accesul pe piață și tratamentul național).

REGULI SPECIALE PENTRU PERSOANELE FIZICE

PA6 permite companiilor din Părțile CEFTA să își trimită temporar angajații pentru prestarea serviciilor pe alte piețe CEFTA. Acest drept este limitat la:

- Personalul cheie din companii:
  - Vizitatorii de afaceri care sunt responsabili pentru înființarea unei persoane juridice sau reprezentanțe (sejur maxim de șase luni)
  - Transferuri de manageri și specialiști între companii (ședere maximă de cinci ani)
- stagiați (sejur maxim de un an)
- Vândători de servicii pentru afaceri (sejur maxim de șase luni)
- Furnizori de servicii (sejur maxim de șase luni)
- Profesioniști independenți (sejur maxim de șase luni)
- Vizitatori pe termen scurt pentru afaceri (sejur maxim de șase luni)

LICENȚE, CALIFICĂRI PROFESIONALE ȘI STANDARDE TEHNICE

Părțile CEFTA pot condiționa accesul pe piața lor pentru furnizorii de servicii de pe alte piețe CEFTA de obținerea unei licențe, de a avea calificări specifice sau de aderarea la anumite standarde. În acest caz, trebuie să fie aplicată o procedură bazată pe criterii obiective și transparente. În cazul în care nu se permite accesul în rezultatul acestei proceduri, furnizorii de servicii trebuie să aibă acces la o procedură de recurs obiectivă și imparțială. Părțile s-au angajat să convină în curând asupra unor reguli pentru recunoașterea calificărilor în profesiile reglementate.

COMERȚ ELECTRONIC

Prevederile privind comerțul electronic din Protocol garantează că produsele digitale (de exemplu, cărți electronice, fișiere muzicale) comandate online nu vor fi supuse taxelor vamale. Dialogul de reglementare privind comerțul electronic a fost lansat în decembrie 2020, având ca rezultat Foaia de parcurs pentru comerțul electronic CEFTA, care planifică activități în jurul a cinci priorități:

- 1) Armonizarea reglementărilor, inclusiv protecția consumatorilor și geoblocarea
- 2) Reducerea costurilor de tranzacție (livrare și plată)
- 3) Proceduri vamale mai ușoare pentru trimiterea și primirea coletelor
- 4) Recunoașterea semnăturilor electronice și a altor forme de identificare electronică
- 5) Dezvoltarea capacităților de afaceri

MAI MULTE INFORMAȚII

Mai multe informații pot fi găsite la www.cefta.int

Protocolul adițional 6 privind comerțul cu servicii. Mai multe informații [aici](#).

Foia de parcurs pentru dialogul de reglementare în domeniul comerțului electronic.
Mai multe informații [aici](#).

Secretariatul CEFTA: **Rue de la Loi, 42/10, 1040 Bruxelles, Belgia**

 +322-229-10-11

 cefta@cefta.int

2021